

Hétfői

Friss Újság

Felelős szerkesztő:

Dr. Gara Ernő

(független politikai hetilap)

Telefon 304. Szerkesztőség
és kiadóhivatal Str. Mihai
Viteazul (Rákóczi-u.) 16. sz.

A megelégedett Vintila.

Bucurest, jan. 16. (saját tud.) Duca külügyminiszter tegnap este részletes jelentést kapott Bratianu Vintila pénzügyminisztertől, a párisi konferencia eseményeiről. A pénzügyminiszter arról értesíti a kormányt, hogy a Spaaban megállapított részesedési kvóta felemeléséről nem volt szó a konferencián. Ennek dacára a pénzügyminiszternek minden oka meg van arra, hogy meg legyen elégedve a konferencia eredménnyel. Bratianu Vintila most Londonba utazik, ahol újabb felveszi a tárgyalásokat az angol pénzügyi körökkel. A tárgyalásokon részt vesz Tancred Constantinescu ipar és kereskedelemügyi miniszter és Oromolu, a Banca Nationala kormányzója. A pénzügyminiszter reméli, hogy sikerülni fog a külföldi tőke részvételét biztosítani a két Komercializáló üzemben.

Elrémtítő statisztika.

Stanca Dominic dr. orvos az erdélyi iskolákban egészségügyi vizsgálatot végezt és megállapította, hogy a megvizsgált tanulók ötven százaléka önfertőző, a többi pedig vérhajos. A bukaresti lapok, amelyek Stanca dr. elrémtítő statisztikájáról cikkeket írnak, megjegyzik, semmi sem jogosít fel arra a hiedelemre, hogy a regátban a tanulók erkölcsi tisztábbak lennének. A lapok sürgős intézkedéseket követelnek a romlás szélén álló fiatal generációk megmentésére.

Kolozsvárott egész vasárnapon zárva maradnak az üzletek. Kolozsvári tudósítónk jelenti telefonon: Grilla rendőrprefektus regáli mintára rendelt adott ki, mely szerint vasárnapon egész nap zárva tartandók az összes üzletek, tehát még az élelmiszerüzletek, bodegák, borhéllyhelyek is. A rendelkezés megütököztet keltet.

Agyonlőtt bandita.

Bukarestből jelentik, hogy Dudu banditát, a fogságban lévő és eperációt kiállított. Munteanu haramia bűntársát a csendőrség harcban lelőtte. Egy csendőrsúlyosan megsebesült. Munteannak még egy bűntársa van, Sehan, aki ismeretlen helyen rejtőzködik.

Tartós cipőket Egri készít.
Satu-Mare, Várdomb-u. 9.

Anghelescu miniszter levele Cantuniariuprefectushoz.

Készül a történelem. Pillanatfeivel a szatmármegyei iskolaügy történetéből.

Egy magánlevél került a kezünkbe, amelyből felvillan egy darab történelem. A levelet Cantuniariu vármegyei prefektus kapta Anghelescu közoktatásiügyi minisztertől. Fordításban így hangzik a levél.

Kedves prefektus ur!

Megkaptam a kimutatását annak a negyven iskolának, amely tervezetünk szerint Szatmár megyében még felállítandó. Igen kérem prefektus ur, minden módot fölhasználva tegye lehetővé, hogy az építkezéseket mielőbb megkezdjék. Kérje az erdőgazgatóságtól a szükséges faanyag kiutalását, hogy azt még a tél folyamán levághassák.

Felhasználom ezt az alkal-

mat, hogy megköszönjem önnek azt a fáradságot, amelyet az iskolaügynek szentel és meg vagyok róla győződve, hogy ezt a megkezdett nagy munkát folytatván a szatmármegyei román kultúra krónikájának aranylapjai lesznek azok, amelyek az ön munkásságáról fognak szólni. Ismételtlen köszönettelmondok, önt hazafias szeretettel üdvözlöm

Dr. Anghelescu.

10/L

A készülő történelem aktáján iktattuk ide ezt a kis levelet, amelyből megtudjuk, hogy Anghelescu miniszter meg van elégedve a szatmármegyei iskolaüggyel és Cantuniariu prefektus működésével.

Boroszlóban mindenki emberhust evett

Az emberevő Dencke husszállítmányai.

(Boroszló, január 18.) A műnsterbergi tömeggyilkos ember-evőnek, Denckének az ügyében a hatóságok tovább folytatják a nyomozást, amely legújabbán ismét borzalmas részleteket derített ki. A Husiparosok Egyesülete kétséget kizáró módon megállapította, hogy Dencke hetenként egyszer beutazott boroszlói piacra, ahol hust árult és ez a hus minden valószínűség szerint emberhus volt. A piaci árusok nagyon jól ismerték a tömeggyilkost, akit egyszerűen Onkel Denckének neveztek. Kissé bosszankodtak ugyan, hogy Dencke olcsóbban árulja a hust, mint ők, de ezt elnézték neki, mint vidéki gaz-

dálkodónak, aki nem hivatásos mészáros és hetenként csak egyszer ment be a piacra. Denckének, mint olcsó husforásznak jó híre volt Boroszlóban és a takarékos családapák gyakran kiutaztak még Műnsterbergbe is, ahol ők felkeresték Denckét, megrakták a hátizsákot olcsó hussal és azután hazavitték családjaiknak. Sokan ettek ebből a husból. Akkor mindenkinek izlett ez a hus, de amikor kiderült, hogy a tömeggyilkosok akkor sok aszszony, aki annak idején evett ebből a husból beteg lett. Többet közülök kórházba kellett szállítani.

Zita exkirályné nem megy férjhez

Páris, január 15. Zita exkirályné házassági híreivel kapcsolatban az exkirályné Párisban élő fivére, Sixtus párizsi herceg a következő kijelentéseket tette:

Zita királyné házasságára vonatkozó hírek nem egyebek, mint rosszindulatú kitalálások, amelyeket bizonyos budapesti körökből tendenciózusan terjesztenek. A hírek tulajdonképpen célja, hogy a királynét kompromitálják. A Hunyady

gróffal kötendő házasságról már csak azért sem lehet szó, mert Hunyadi gróf egy félévvel elölött nőtől meg és éppen nővérem egyik udvarhölgyét vette el feleségül. Nővérem most is Lequeitban tartózkodik és nincsen egyéb gondja, mint hogy mint jó anya eleget tegyen kötelességeinek és gyermekeit nevelje. Hunyadi gróf már feleségével együtt is több ízben meglátogatta nővéremet.

Német — az ismeretlen francia katona.

Szénsánciós felfedezés az ismeretlen katona sírjában.

(Páris, január 18.) Tragikomikusan furcsa eseten mulat most a párisi sajtó. A véletlen ugyanis kiderítette, hogy a párisi névtelen katona sírjában — egy német katona nyugszik. Annak idején a francia központi temetőből hozták át egy ismeretlen katonahullát és ezt óriási ünnepléssel eltemették az Arc de Triumph tövében. Az ünnepléyen beszélt Poincaré, Millerand, Foch generális és a francia katonai és polgári nagyságok közül sokan. Azóta örökmécses ég a síron és a francia anyák friss virágot tesznek a hideg kövekre. A napokban a párisi központi temetőben egy exhumálást végző bizottság egy eddig francia katonának tartott sírban német gyenruha foszlányokat talált, Ebből megállapították, hogy a sírban egy ismeretlen német katona nyugszik. Ez a felfedezés arra indította a bizottságot, hogy megvizsgálja azt a sírhelyet is, a honnan az ismeretlen katonát szedték ki. Alapossabb kutatás után óriási meglepetésre egy német sisakot találtak a sírúregben, a sisak mellett pedig egy jegyzőkönyvet, amelyben még olvasható betűkkel áll: Schulze Agoston, a pomerániai 23. gyalogezred közlegénye. A bizottság tapasztalatáról jelentést tett a hadügyminiszteriumnak is, megtudták a lapok is és most hasáhos cikkeken foglalkoznak a dologgal. Most az a fogas kérdés, kiemelik-e a diszhelyről a névtelen francia katonát, aki nem is francia, hanem német és helyezzenek-e el ott egy igazi francia katonát, vagy pedig borítsák-e feledésbe az egész dologt. A furcsa eset, amely egyébként jellemző a francia feltűlésségre, — nagy feltűnést keltett.

Csak az tudja meg, hogy

utlevelek

vizumozását mindenemű közvetítést a leggyorsabban s legbiztosabban eszközöl

Lebovits

Bathányi-u. 1. Telefon 228.

Az amerikai ráunt az itthagyt feleségére.

Szerelmes levél helyett — válópóri kereset. Tragikus jelenet egy szatmári ügyvéd irodájában. Amerika pénzben szerelomban egyaránt legyőzi Európát...

Európa viselte a nagy háborút, Amerika gyártotta hozzá a municiót. Így történt azán, hogy Európa elszegényedett, Amerika meggazdagodott. Európa szegénységét sokszorosan megéreztek a nincstelen éhbéért robotoló népmilliók, Amerika hallatlan gazdaságából a munkástömegeknek is jutott valami. Így állott elő a helyzet, hogy az amerikai munkás valószínűleg Krózus lett az európai proletárhoz képest és így született meg a mi népünkben a nagy leküzdhetetlen vágy: kijutni a boldogságok földjére. Háború után, forradalmak után megindult az európai szegény emberek nagy népvándorlása Amerika felé. Ez a nagy tömegvándorlás sok egyéni boldogságot termelt, de sok egyéni tragédiás nyomorúság is, mint amilyen az alábbi történet — maradt a nyomában.

Dr. Katz Izsó szatmári ügyvédhez beállított egy még elég fiatal, de munkában nagyon öregessé strapálódott öregasszony. „Oláh Györgyné született Jelerán Mária. Angol írást hozott Jelerán Mária, akit Katz Izsóhoz küldött egy ismerőse, aki tudta, hogy az ügyvéd bírja az amerikai nyelvet. Mert hogy Amerikából, annak is a kelles közepéből, híres, gazdag New-York városából jött az írás, amelyet a szegény asszony nagy örömmel vitt az ügyvédhez — bizonyára sok szép ropogós dollár hírdőke ez a távoli földről. ahová a szegény asszony férje ura még 1919-ben kivándorolt boldogságot keresni.

— Jaj tekintetes ügyvéd ur az Isten is megáldja, olvassa hamar csak mit ír az én drága jó uram, mert bizonyosan töle van a levél, csak hogy valami nagy amerikai hivattal iratta. Bizony ránk fér már a jó hír tekintetes ügyvéd ur, nagyon is kétségbeesett már a helyzetünk. Amikor a levél megérkezett, bizony Isten őt lejem volt csak már, azt is a postásnak adtam örömmel. Mert tetszik tudni az a mi helyzetünk, hogy az uram azzal ment el hazulról, hogy fél esztendő alatt bennünket is kivisz — engem, meg a gyermekeimet. Aztán fél esztendő helyett keserves, kínos két esztendő eltelt, amíg csakugyan megjött a hajójegy, meg az írások. Elindultunk a nagy utra, ki is értünk az amerikai partra, de ott nem engedtek tovább, mert nem jött elbűnk az uram, nem volt, aki kiváltson. Merthogy olyan ott a törvény tetszik tudni, aki partot ér azt ki kell váltani a hozzátartozójának.

— Három hónapig vesztgeltünk a parton, kerestettük az uramat, de nem tudta megtalálni az ottani rendőrség.

Aztán három hónap múlva végre is visszaszállítottak bennünket, mert hogy ő nem tart el, ha az uram nem akar.

— Már hogyne akarna mondok, mikor hajójegyet is küldött, meg írást is, hogy menjünk.

— Hát ha akar, mért nem várta magukat a parton?

Nem volt haszna a beszédnek, visszakértünk a nyomorba, a szegénységbe.

— Most végre hála Istennek, megjött az írás. Olvassa már ügyvéd ur gyorsan az Isten áldja meg, odavagyok a boldogságtól. Drága jó uram, csak nem feledkezett meg rólunk.

Az ügyvéd olvassa az írást, egyre jobban elkomorodik az arca. Végére ér az írásnak, azt nem tudja, hogy mondja el a szegény asszonynak a nagy tragédiát. Végre is belekezd.

— Nézze Ildem itt egy kis baj van. Ebben az írásban nem az áll, amit maga gondol. Nem hívja ki magát az ura... Sőt

ellenkezőleg... azt mondja ez az írás, hogy az ura valóban akar magától, az is áll az írásban, hogy azért akar valóban, mert kiszemelt magának egy amerikai lányt, aztán csak erre a válasza várnak, hogy megesküdjének.

A szegény asszony egyre értellenesebb kifejezéssel hallgatta a végzetes szavakat és mire az ügyvéd végére ért a kínos felvilágosításnak, szegény összetört szívéhez kapott, elájult.

Amerika leterítette Európát.

Bölgaraitura és gyermek-kocsi eladó Hermannál Bul. Besarabilor (Batthyányi-u) 11.

Mese és igaz történet a gyermeki káláról

A mesében a fiú a világ minden kincséért sem költi fel az alvó apját. — Szatmáron egy jómódú kereskedő két gyertyatartóért rendőrségre adta az édesanyját.

Gyermekkori emlékeim között vibrál egy szép mese, amelyet iskolában hallottam és amely a napokban egy rendőrségi jegyzőkönyv elolvasása után elevenedett meg a tudatomban. A mese így szól:

Mese a hitetlen gyermeki gyengédségről.

Volt egyszer egy szegény fiú, aki a tengerparton egy szin-pompás, csillogó drágakövet talált. Olyan szép volt ez a drágakő, hogy hamarosan híre kerekedett a szegény fiú szerencséjének és messze vidékről jöttek hozzá, hogy a kincset megvásárolják. Tudomást szerzett az esetről az ország királya, akit ekkor fáraónak nevezének és elküldte a bizalmi emberét a szegény fiúhoz, hogy nézze meg és ha valóban olyan szépnek találja, vásárolja meg minden áron a kincset. Amikor a fараó bizalmi embere a szegény fiúhoz megérkezett, éppen munkánál állt — a veteményes kertet kapálta a kincstároló szegény fiú.

— Mutasd csak a kincset, aminek olyan nagy a híre. A fараó küldött, hogy nézzem meg és vásároljam meg tőled, te szerencsés szegény fiú, aki talán ebben a pillanatban már az ország leggazdagabb embere vagy.

— Nagy megtiszteltetés nekem a fараó érdeklődése, de nagyon sajnálom, hogy el kell utasítanom a magas megtiszteltetést — nem mutathatom meg a követ.

— Megbolondultál jó fiú? A fараó minden pénzt megad a kőért. A kiszámíthatatlan szerencséjé szerencse rádmosolyog és te elutasítod. Bizonyára elvette Isten az eszedet — kincset találtál és elvesztetted az eszedet nem lehet másképp.

A szegény fiú minden ígéret és később hangos szavú fenyegetés ellenére megmaradt amellett, hogy nem mutatja meg a követ.

— Gyere holnap akkor megmutatom — mondta a főbizalmi.

— Nem lehet, a fараó még ma akarja látni a követ. Ne játszs a szerencsével szegény

fiú, bizony mondom a vesztedbe rohansz.

A szegény fiú megmaradt amellett, hogy nem mutatja meg a kincset — végre hosszas faggatás után megadta a magyarázatot.

— Ha ahelyett, hogy az ország leggazdagabb emberévé lenne, karóba huzat is a fараó, nem mutathatom meg a kincset, mert az egy kis rongydarab van becsavarva, a rongydarab az ágyban van a párna alatt, a párnán pedig az apám alszik, akit a világ minden kincséért sem költöttek fel.

Igaz történet a hitetlen gyermek gonoszágáról.

Mondom iskolából emlékszem erre a mesére, amely a szülők iránt való szeretet és tiszteltetés volt hivatva elplántálni a gyermeki szívekbe.

Es jön az élet és rácafol erre a mesére, egy szörnyű igaz történettel, amelyet a szatmári rendőrség felvett jegyzőkönyvből olvastam ki. A történet így szól.

H. M. szatmári kereskedő házából eltűnt két ezüst gyertyatartó. A házi nyomozás során kiderült, hogy a gyertyatartókat a jómódú kereskedő szegény ségben vergődő édesanyja tulajdonította el és eladta egy itteni zálogházban. Hát bizony nem szép dolog, ha egy édesanya meglopja a gyermekét, de még csúnyább rettenetesebb dolog az ami ezután történt. A gazdag kereskedő, akitől az édesanyja bizonyára azért lopott el a gyertyatartókat, mert nem volt mit ennie a fia jóvoltából, amikor az, eset kiderült, a rendőrségre ment és

lopásért feljelentette az édesanyját.

A rendőrségi eljárás során a szegény öregasszony mindent töredelmesen bevallott, elmondta, hogy éhezett, a fia nem segítette és a rettenetes nyomor vitte rá, hogy a bűncselekményt elkövette. A gyertyatartókat eladta L. M. zálogház tulajdonosnőnek.

A példátlanul lelketlen fiú, mert az anyjának nem volt már abból a pénzből, amit a gyertyatartókért kapott, úgy

akarta vissza szerezni az ezüstneműt, hogy

az anyja ellen addig nem vonja vissza a bűnvádi feljelentést amíg a zálogház tulajdonosnő, mint orgazdától ingyen vissza nem veszi a rendőrség a holmit.

Az eljárás folyamán azonban kiderült, hogy a zálogházban jóhiszeműleg és nem érteken alul vásárolták a gyertyatartókat és így nem lehet szó orgazdaságról.

Végre is úgy oldódott meg a dolog, hogy a meghurcolt édesanya ismerősei adták össze a pénzt és mentették ki a szegény öreg asszonyt a fia karmai közül.

Ime: egy mese — egy igaz történet. Az iskoláskönyvekben olyan szép mesék vannak — a rendőrségi jegyzőkönyvekben olyan csúnya igaz történetek...

Kozmetikai intézetem

felszereltem a legmodernebb „RADOLUX” gépekkel. Mindenféle kezeléseket eszközölök, u m arcmassázs, ráncok kisimítása, orr-, légyörösség, miltsezt, pattanás, kajeltárolás a minden más szépség-hibák eldovoltása, hajhullás, korpa eldovoltás, hajfestés minden színben. Legújabb hajviseletek ondolása és frizúra, mancur. Tisztelettel és művésznőnek előnyös bértel.

ROTHSCHILD BELLA
kozmetikai intézete,
Piata Bratianu 6., a főmeletlen.

Utlevél

vizumokat szerez gyorsan és pontosan futár vasárnap szerdán és pénteken.

TEVJOVITS Satu-Mare,
Piata Bratianu, Dácia udvar.

Rövidárak legolcsóbb beszerzési forrása

Mertz József
üzlete.

Legszebb menyasszonyi paplanok Grünfeldnél készülnek.

A szerencsés 112-ös

Kisrészlet a Kósa ház. Izgalmas délután a városházán. Keresik a nyertest

Satmar — Szatmár.) Délután fél három órákor már zufo-lásig megtelt a városháza régi közigazgatási tanácssterme. Mint egy 1000—1500 ember tolong a cirádás, aranyozott ívhajlások alatt. Ugy tetszik, az összes sorsjegytulajdonosok megjele-tek az izgató aktushál, — jól-lehet a közönségnek csaknem fele érdektelen fél, akiket a pusztá kíváncsiság hajtott fel a városházára. A kistanácssterm-ben lassan gyülekezik a bizott-ság. Egymásután jelennek meg Dr. Pogácsás körjegyző, Dr. Erdős törvényszéki elnök, Du-mitrescu rendőrprefectus, Doaa alpolgármester, Bölönyi ipar-tesztüeti elnök, Boross ref. lel-kész, Scholtz kereskedő és az újságírószervezet nevében Ker-tész László elnök.

Mig a megjelentek a tanács-teremben reménykednek és meddön próféciáznak a boldog nyerő személye felől, addig a bizottság elhatározza, hogy az urnából a nyertes sorsjegyet egy idegen fiu huzza ki, akit a sorsolás előtt az uccáról hoz-nak fel. Három órákor Pogá-csás körjegyző felolvassa a sor-solás okirát, mely szerint Kó-sáné a nyerőnek jelenlegi álla-potában átadja a házat és a hozzátartozó ingatlant. Kivételt csupán 3 ajánlott levélben el-küldött sorsjegy képez, melyek-nek árát eddig nem küldötték még be. Megemlíti az okirat, hogy ez esetleges pénzügyigaz-gatósági illetéket a nyertesnek kell viselni.

— Fizetem! Boldogan fize-tem! — zug fel egyszerre, egy emberként a tömeg.

Ezután általános figyelem kö-zepette egyenként az üres ur-nába helyezik a számokat.

Dr. Pogácsás körjegyző pont fél öt órákor fejezi be a cédu-lák megolvasását. Ezután a bi-zottság határozata szerint dr. Erdős Ferenc törvényszéki el-nök, Dimitrescu rendőrprefec-tus és Boross ref. lelkész az uccára mennek veszi a megbí-zatással, hogy onnan egy gyer-meket hozzanak fel, aki a szá-mot ki fogja huzni.

A szerencsegyerek.

Néhány pillanat múlva a „ki-küldött” bizottság visszatér a szerencsegyerekkel, akit a nagy-teremben várakozó tömeg üdv-ívalgással fogad. A kis jöve-vény Bojtor Klára 12 éves hadiárva.

A leánykát odaállítják a nagy asztalhoz és megvárják a szá-mozott céduláscskákat tartalmazó urnát. A nagyterem elcsöndes-ül. Mindenki szívszorongva, reménykedő remegéssel figyeli a nagy pillanatot. Bojtor Klára félősen nyul bele az urnába és kihuz egy kis kartonlapot. Pogácsás kezébe veszi és han-gosan olvassa:

— Száztizenkettő!

Néhány pillanatnyi csend. Senki sem jelentkezik... Majd egyszerre felzug mindenki és a tömeg élénken beszélgetve özo-nlik a lépcsőkhöz lefelé.

K a nyertes!

A városban egy pillanat alatt elterjed a sorsolás eredménye.
— 112 ... 112 ...
Mindenkinek ajkán ez a szám.
— 112 ... 112 ...

Am a szerencsés nyerő sze-mélye nem ismeretes. Egy csomó ember a Dácia kávéházban gratulál Vámos raktárfőnöknek, azonban kiderül, hogy nem ő a nyertes. Nyilvános kombiná-cióban vannak egy Dósa nevű

A Léderer házaspár írásban és képen

Budapesti tudósítás a rablógylkos británias főhadnagyról és a feleségéről.

Budapestről elküldötték ne-künk a rablógylkos csendőr-főhadnagynak és a feleségének az arcképét. A fényképek nyomán az itt közölt jól sikerült rajzok bemutatják a rablógyl-kos británias főhadnagyt és az utcai nőből katonatiszt fele-ségévé avanzsált Schwartz Mi-cit. Az „Est” tudósítása nyomán a portrék mellé a követ-kező életrajzi adatokat közöl-jük a rablógylkos házaspárról.

Léderer főhadnagy.

— A kommun bukása után a dunántúli karhatalmi alaku-latokhoz került, innen pedig

1919-ben Bécsbe költözött, ahol az antibolszevista kommisszionál helyezkedett el. Bécsi életéről annyit mondott el Léderer ismerőse, hogy amíg Léderer

hasonló rangban lévő tisztársai valósággal koplaltak, ő a leg-jobb módon élt feleségével. Bécsből Szegedre vezényelték, ahol akkor Prónaynak csak százada volt és itt lett élelme-zőtiszt. Itt már nagylábon kez-dett élni. Az asszonyt sokan is-merték, szimpátia nem nyilat-kozott meg iránta, mert igen nagyzoló modoru volt. Léderer Szegeden az Atlétikai Club csapa-tában működött. Innen a Prónay-zászlóaljával Siófokra ment, a király puccs idején pedig Szombathelyre ahol szintén is-mert alakja volt a sportvilág-nak. Innen Léderer, Pestre került.

Schwartz Mici züllött gyermekkor.

A bécsi rendőrség kikutatta Léderernek előéletét. Schwehat-ban lakó nagybátyja mondja, hogy gyermekkorában híres hazudozó volt, fésztette magát és 12 éves korában ellopta a jeggyűrűt apjától és nyakláncot vásárolt rajta. Tizennégy-éves korában ki kellett lépnie az iskolából, mert gyermeke született, aki meghalt. Utána egy schwehathi gyáros barátnője volt néhány hónapig, aki száz forint végkielégítéssel kidobta. Tizenhat éves korában öngyl-kosságot kísérelt meg, azonban gondosan ügyelt arra, hogy sekély vízbe ugorják, hogy

németi timárlegény és Schnell nagykarolyi kereskedő. Termé-szetesen könnyen lehetséges az, hogy ezek a feltevések is tévesek.

A szerencsés nyerő kilétét lapzártáig nem sikerült megál-lapítanunk, csak annyi került nyilvánosságra, hogy a 112-es sorsjegyet a nagytakaréknál vásárolták.

könnyen kimenthessék. A ká-véházakban mulatozások alkal-mával több ízben ellopta a ven-

dégek pénzlárcáját. Három fi-vére közül a legfiatalabb szin-tén tolvaj. 1924-ben rájöttek egy lopásra, letartóztatták és Grázban a fogházban felakasz-totta magát.

!! Elegáns !!
uri fehérnemű
Ickkovits
Testvérek
P. Bratianu (Deák-tér)

Nyáron tulszigoru télen tulságosan elnéző a strandválasztmány

A fürdőkabín lopások mögöt...

A nyári strandmorátról már szó esett ennek a lapnak a há-sábjain az elmúlt nyár folya-mában, amikor védelemben vét-tünk egy szatmári urileányt, akit a strandválasztmány a tár-sadalmi ranglétrán felkaposzo-dottak jogán tekintétnélküli ke-gyetlenséggel kipellengérezett azzal, hogy törölte a tagok név-sorából. Tudvalevő dolog, hogy egy ugynevezett társadalmi in-tézménynek ilyen eljárása nyomán súlyos előítéletek burjá-noznak — ezért tartottuk szük-ségesnek erőlyes védelmet nyujtani a méltatlanul megbán-tott urileánynak, akit csak azért merészelt így megsérteni a pucér választmány, mert a konjunkturás években összehe-nyésztett ranglétrán alul mar-radt. Ami a legfelháborítóbb volt az ügyben és amiért ok-vellenül közügyé kellett elő-léptetnünk a személyes sérel-met, az a körülmény volt, hogy a súlyos sérelem mögött ott lappangott egy szerelmi ajánlat, amelyet egy választ-mányi tag tett a feltűnően szép

leánynak, aki azt a legerélye-sebb módon visszautasította. A megbántott lovag és együtt-érző társai azután társadalmi bosszút vettek a becsületét védő urilányon.

Hogy ezt az esetet feleleve-litjük, annak az adja meg az aktualitását, hogy egy újabb strandügyből kifolyólag alkalmunk van a nyári eset pan-dánjául egy kis izelítőt adni a strandválasztmány téli morál-járól.

A kabín tolvajlásokról lesz szó, amelyeknek tettesét Zonga rendőrkapitány néhány nappal ezelőt kére kerítette egy für-dőkabínhoz személyében. A házkutatás során nagymennyi-ségű értéket találtak a fürdő-alkalmazott lakásán a nyár folya-mán eltűnt tárgyakból.

A nyomozást aztán hirtelen befelyezték s a károsultak nagy része visszavonta a feljelentést. Erről a frappáns fordulatról Zonga kapitány a következőket mondta el nekünk.

— A strandválasztmány egyik vezetője feljött a hivatalomba

és formálisan felelősségre vont, hogy miért vezetem olyan ére-lyesen a nyomozást.

— Mint ügyvéd, vagy mint a strandválasztmány vezetője tet-szik érdeklődni — kérdeztem.

— Mint mind a kettő — volt a felelet.

— Nohát kérem: mint ügy-véd azonnal hagyja el a hiva-talat, mert az ügy nem érett még meg ügyvédi képviselőre — mint a strandválasztmány vezetőjén fölötte csodálkozom, hogy ahelyett, hogy szorgalmazná, meggátolni igyekszik a nyomozást.

A vége is az lett, hogy ez az ur egy strandkollegája kísé-retében végigkilincselte a ká-rostultakat, az ékszerészeket, a hatóságokat — a lopásokat el-simították.

Rendben volna az ügy: ha-tározottan nemes cselekedetet egy megvédett alkalmazott ügy-ben eljánni s azt lehetőleg men-tesíteni a következmények alól.

De nics rendben az ügy azért, mert ennek a látszatra nemes cselekedetnek a kulisszái mő-

gött — lírai rugók működnek. Stranderkölcösre vigyázó urileányokat álerkölcösösen pellen-gerre állító tisztelő uraságokhoz egyáltalán nem illő lírai rugók. A kuliszákat nem borítjuk fel; semmi kedvünk arra, hogy a kuliszatilkokat feltárjuk. Az érdekeltek ugyanis tudják, miről van szó, azoknak akik nem tudják, annyit hozunk a tudomására, hogy ugyanazok az úrak, akik a nyár folyamán könyörtelenül megbántottak egy tisztességes urileányt, most lírai alapon beföréges lopásokat védenek. Ugy látszik kétféle a strandmoral — nyári és téli. A téli még szinpatikusabb.

HIREK

Nagynevű művész a filharmonikus koncerten.

Arányi Ferenc hegedűművész Szatmáron.

Szenzációs meglepetést fog kapni a hétfői filharmonikus koncert közönsége a nagynevű Arányi Ferenc hegedűművész fellépésében. Arányi a mai agilis és áldozatkész filharmonikusaink meghívására megszokott németországi hangversenylőrujút három romániai koncerteste követi. Aradon és Temesváron is lesz még a héten egy-egy zenekari hangversenye. A fiatal művész a hangszerének a legnagyobb mesterei közé tartozik. De a hegedűje is ritka értékes instrumentum: egy Stradivarius — csekély nyolcvanezer sivei frank volt az ára. Szombaton délután érkezett meg ide Arányi, ki Fried Sándornak, a Szatmári Erdőipar igazgatójának a vendége. Már próbát is tartott Gyulai Elek tanárral, aki hétfőn este zongorán fogja kísérni. Az az egész kis társaság — csupa hozzáértő — melynek alkalma volt ezt a próbát végighallgatni, a legnagyobb elragadtatás hangján hirdeti, hogy ennyi muzikalitást, ilyen izgatott és lengőgőző temperamentumos, ilyen fölényes, abszolút biztos technikát, amilyen szerencsés egyensúlyozottságban ezek a kvalitások Arányi Ferencnél egyesülnek: még egyáltalán nem halottak.

Tschaikowszky hegedűversenyét, Sinigaglia piemonti fantáziáját, Szimanovszki hegedű romancát fogja játszani Arányi. Ezek lesznek műsorának a fő számai. De egész biztos, hogy a virtuóz apróságok egész sorát kell majd ráadásul adnia holnap este.

Amulató Satmár

Orvosok bálja

Az orvosok bálja szombaton este fényesen sikerült. Táncterem, étterem, kávéház zsúfolva volt előkelő közönséggel. Megpróbáltuk a névsor összeállítását, de a kísérlet lehetetlennek bizonyult. Olyan sokan voltak, hogy csak nagyon hiányos névsort tudott volna összehozni a

báli tudósító, aki fel is hagyott a kísérletezéssel. Ez bizonyítja a legjobban a rég nem tapasztalt sikert.

A kereskedők bálja

a jövő szombaton este lesz. Ha visszaemlékezünk a tavalyi kereskedő bálra megjósolhatjuk annak azütkrét. A bál szenzációs affektója egy a tavalyit is felülmúló tombolaverseny lesz.

A Kupoló vasöntőde r. t. közgyűlése. A Kupolló körül felkavart hullámok ugylátszik végre elszenderedtek. Vasárnap délelőtt népes közgyűlést tartott a Kupoló r. t., amelyen az igazgatóság jelentését és javaslatait nagy szótöbbséggel elfogadták.

A megdőzsmált porcellánraktár. A Klein és Társa üvegporcellánkereskedő cég tulajdonosai régebbi idő óta tapasztalják, hogy raktárukból valaki dézsmálja az árukészletet. A napokban feljelentést tettek a rendőrségen, ahol Vikás a bűnügyi osztály főnöke detektívet küldött ki az áruktár figyelemmel tartására. A megfigyelés eredménnyel járt: Lochmayer nevű segédét in flagranti érték, amint egy csomag árut el akart vinni. A megejtett házkutatás alkalmával Lochmayer lakásán nagy értékű készletet találtak. A bűnös segédet letartóztatták — az orgazdákat nyomozza a rendőrség.

Viktoria kávéház a legkellemesebb szórakozó hely, hol minden este Szirmai kitűnő zenekara muzsikál.

13 éves fiu tanulónak teljes ellátással vagy kifutónak ajánkosik. Cim: színházi sugónő.

Értesítés!

A katonai ügyosztály udvarában, Piatu Bratianu (Deák-ter) 2. sz. alatt, Spitz Béla ur házában

megnyílt ócskaruha és régiség kereskedésem,

ahol is a legelőnyösebb árak mellett **veszek és eladok** uraságoktól levett **férfi ruhákat, fehérneműt és cipőket**. Továbbá régiségeket, szépirodalmi és tudományos könyveket, **résebb könyvtárakat, festményeket, antik tárgyakat, drága szőrméket, stb.** — Értékesebb ruhadarabokat bizományi eladásra elfogadok és azokra előleget is adok. — **Csekély díjazásért kölcsönadok** frakkot, smokingot, zakettet, szalon és alkalmi ruhákat.

Levélbeni, személyes, vagy telefonni (**Telefonsz. 268.**) házhöz megyek. Tisztelettel **Friedman Sámuel** ócskaruha és régiségkereskedő.

Szövetet, vásznat, damasztot,

hencesertakarót, butorszövetet, prágai tapestrie futószőnyeget

jót és olcsón

Rosenfeld Miksa

textilnagyáruházában a színház mellett vásárolhat.

Ne üljön fel

hangzatos hirdetéseknek Győződjék meg,

hogy a legjobban csak

Vajda-féle

cipőüzletben vásárolhat

mélyen leszállított árban az idény előre haladás miatt **Rákóczi-utca 27. Püspöki áruház** volt „BATA” bizományos vásárcipők, hó- és sár-cipőkben nagy választék.

Üzlet átépítés és folytán a raktáron levő

Gyermekek játékokat és

Bizsmutárakat minden elfogadható áron kiárusítjuk.

Fekete Vasudvarban P. Bratianu 8. Telefon 79.

Felcs kertész kertek lankám megmunkálása Róth Róbert Deák-16r.

Hó és sár-cipőket javítok **KLÁNICZA**

Stefan cel Mare (Kazinczi-n.) 10

Piwe a Clok

Frack, Smoking ingek patyolat szép kivitelben, gyári árban Kardosnál

Megnyílt

az új hölgyfodrász és manikűr szalon a Golyaáruház épület udvarán. Szíves pártfogást kér **Grosz Gizi**

Vizumokat

szerez gyorsan, pontosan és legolcsóbb áron. Futtat minden nap! **Berger és Katz** utilevél vizumot-tál irada Str. Koria (Károlyi-köz) 2.

Harisnyák

és zoknikban legnagyobb választék **IOZKOVITS TESTVÉREKNEL** Piatu Bratianu (Deák-ter)

Oroszlán és lán-
cos gallérok az
összes létező
formákban
gyári árban
Kardosnál

Legjobb,
legolcsóbb
hirdetési
organum a
Friss Ujság

Pálma és rococo mintával vart paplanok Grünfeldnél Lei 640

Nyomatott: Morvai János könyvnyomdájában Satu-Mare.